

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ТРАВМІ, ПОЛІТРАВМІ ТА ЗАХВОРЮВАННЯХ
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

спеціалізація: 227. 1 Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ФТ 3

мова навчання: українська

Розробник(и):

Баннікова Римма Олексіївна, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, RYUMMA.BANNIKOVA@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії у відновному лікуванні захворювань і пошкоджень ОРА у дорослих, дітей, підлітків та осіб похилого віку. Обсяг дисципліни – 6 кредитів ЄКТС. Основні теми: поняття про травму та травматичну хворобу, загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток, ушкодженнях суглобів, щелепно-лицьових травмах, політравмі, при болю в наслідок захворювань суглобів, хребта, при травмах та деформаціях опорно-рухового апарату у дітей та підлітків, при вікових змінах та захворюваннях опорно-рухового апарату, при остеопоротичних переломах у осіб похилого віку. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю, заліку та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences defined by the educational and professional program, in particular the ability to apply innovative principles of physical therapy in the restorative treatment of diseases and injuries of OAR in adults, children, adolescents and the elderly. The volume of discipline is 6 ECTS credits. The main topics: the concept of injury and traumatic illness, general principles of the use of physical therapy in diaphyseal bone fractures, joint injuries, maxillo-facial injuries, polytrauma, pain due to diseases of the joints, the spine, with injuries and deformations of the musculoskeletal system in children and adolescents, with age-related changes and diseases of the musculoskeletal system, with osteoporotic fractures in the elderly. The final evaluation is based on the results of the current control, the score and the exam.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності інноваційних засад фізичної терапії та ерготерапії у відновному лікуванні хворих травматологічного та ортопедичного профілю.

Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	20	0	40	0	120	180
Заочна	-	-	-	-	-	-

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Терапевтичні вправи»; «Преформовані фізичні чинники»; «Біомеханіка та клінічна кінезіологія»; «Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)»; «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності опорно-рухового апарату»; «Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності опорно-рухового апарату».

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Методи обстеження у фізичній терапії та ерготерапії», «Мануальні методи у фізичній терапії», «Кінезіотейпування».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Поняття про травму та травматичну хворобу. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 2. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів	16	2	4	10	-	-	-	-
Тема 3. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при щелепно-лицьових травмах	16	2	4	10	-	-	-	-
Тема 4. Загальні	24	2	6	16	-	-	-	-

принципи застосування заходів фізичної терапії при політравмі								
Тема 5. Суглобний біль, фізична терапія при захворюваннях суглобів	20	2	4	14	-	-	-	-
Тема 6. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у шийному відділі хребта	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 7. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у поперековому відділі хребта	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 8. Специфіка підбору заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей.	14	2	2	10	-	-	-	-
Тема 9. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при деформаціях опорно-рухового	26	2	8	16	-	-	-	-

апарату внаслідок уроджених аномалій розвитку								
Тема 10. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при вікових змінах та захворюваннях опорно-рухового апарату	22	2	6	14	-	-	-	-
Всього годин:	180	20	40	120	-	-	-	-

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Поняття про травму та травматичну хворобу. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток.

Загальні відомості про функціональні порушення при окремих ушкодженнях опорно-рухового апарату. Сучасні принципи відновного лікування.

Біологічні та біохімічні основи остеосинтезу. Основні види остеосинтезу та їх клінічна оцінка. Принципи відновного лікування хворих після остеосинтезу.

Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах довгих трубчатих кісток.

Тема 2. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів.

Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів верхніх кінцівок.

Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів нижніх кінцівок.

Тема 3. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при щелепно-лицьових травмах.

Принципи відновного лікування пошкоджень щелепно-лицьової ділянки.

Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах верхньої та нижньої щелепи.

Алгоритм заходів фізичної терапії при контрактурі скронево-нижньощелепного суглобу.

Тема 4. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при політравмі.

Загальне поняття про політравму. Види, форми, ступені тяжкості, методи відновного лікування.

Алгоритм заходів фізичної терапії при множинній травмі.

Алгоритм заходів фізичної терапії при поєднаній травмі.

Алгоритм заходів фізичної терапії при комбінованій травмі.

Тема 5. Суглобний біль, фізична терапія при захворюваннях суглобів.

Біль – порочне положення. Загальні принципи, етапність і зміст реабілітаційних заходів при больовому синдромі внаслідок захворювань суглобів.

Алгоритм заходів фізичної терапії при артритах.

Алгоритм заходів фізичної терапії при артрозах.

Тема 6. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у шийному відділі хребта.

Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у шийному відділі хребта.

Тема 7. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у поперековому відділі хребта.

Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у поперековому відділі хребта.

Тема 8. Специфіка підбору заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей.

Види та причини дитячого травматизму. Принципи відновного лікування переломів.

Алгоритм заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей.

Тема 9. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при деформаціях опорно-рухового апарату внаслідок уроджених аномалій розвитку.

Основні відомості про уроджений вивих стегна, уроджене м'язове кривошия, уроджену клишоногість, пологовий параліч.

Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженому вивиху стегна.

Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій м'язовій кривошії.

Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій клишоногості.

Алгоритм заходів фізичної терапії при пологовому паралічу.

Тема 10. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при вікових змінах та захворюваннях опорно-рухового апарату.

Поняття про системне захворювання скелету – остеопороз та його ускладнення. Клінічні прояви, класифікація і діагностика остеопорозу.

Види профілактики остеопорозу.

Загальні основи первинної та вторинної профілактики остеопорозу.

Епідеміологія переломів кісток передпліччя, хребців та шийки стегна у старших вікових групах населення.

Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах кісток передпліччя.

Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах хребців.

Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах шийки стегна.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Поняття про травму та травматичну хворобу. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток	1. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах довгих трубчатих кісток	2	-
Тема 2. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів	2. Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів верхніх кінцівок.	2	-
	3. Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів нижніх кінцівок	2	-
Тема 3. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при щелепно-лицьових травмах.	4. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах верхньої та нижньої щелепи.	2	-
	5. Алгоритм заходів фізичної терапії при контрактурі скронево-нижньощелепного суглобу	2	-
Тема 4. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при політравмі	6. Алгоритм заходів фізичної терапії при множинній травмі.	2	-
	7. Алгоритм заходів фізичної терапії при поєднаній травмі.	2	-
	8. Алгоритм заходів фізичної терапії при комбінованій травмі	2	-
Тема 5. Суглобний біль, фізична терапія при захворюваннях суглобів	9. Алгоритм заходів фізичної терапії при артритах	2	-
	10. Алгоритм заходів фізичної терапії при артрозах	2	-
Тема 6. Загальні принципи застосування	11. Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у шийному відділі хребта	2	-

заходів фізичної терапії при больовому синдромі у шийному відділі хребта			
Тема 7. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у поперековому відділі хребта	12. Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у поперековому відділі хребта	2	-
Тема 8. Специфіка підбору заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей	13. Алгоритм заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей	2	-
Тема 9. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при деформаціях опорно-рухового апарату внаслідок уроджених аномалій розвитку	14. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженому вивиху стегна	2	-
	15. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій м'язовій кривошії	2	-
	16. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій клишоногості	2	-
	17. Алгоритм заходів фізичної терапії при пологовому паралічу	2	-
Тема 10. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при вікових змінах та захворюваннях опорно-рухового апарату	18. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах кісток передпліччя.	2	-
	19. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах хребців.	2	-
	20. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах шийки стегна	2	-
Всього годин:		40	-

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Поняття про травму та травматичну хворобу. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток	1. Підготовка реферату та презентації з проблемних питань застосування сучасних засобів фізичної терапії при діафізарних переломах кісток	4	-
	2. Опрацювання теоретичних засад з шляхів оптимізації відновного лікування діафізарних переломів кісток	4	-
	3. Підготовка до практичного заняття з теми 1.	2	-
Тема 2. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів	4. Анотування інформаційних джерел стосовно ускладнень внутрішньо-суглобових переломів	4	-
	5. Анотування інформаційних джерел стосовно сучасних підходів до фізичної терапії осіб з пошкодженнями капсульно-зв'язочних структур колінного суглобу	4	-
	6. Підготовка до практичних занять з теми 2.	2	-
Тема 3. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при щелепно-лицьових травмах.	7. Складання алгоритму застосування заходів фізичної терапії для хворих з переломами верхньої щелепи	4	-
	8. Складання алгоритму застосування заходів фізичної терапії при контрактурі скронево-нижньощелепного суглобу	4	-
	9. Підготовка до практичних занять з теми 3	2	-
Тема 4. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при політравмі	10. Корегування програм фізичної терапії хворих з множинною травмою в залежності від періоду відновного лікування	8	-

	11. Анотування інформаційних джерел стосовно застосування заходів фізичної терапії при поєднаній травмі	6	-
	12. Підготовка до практичних занять з теми 4	2	-
Тема 5. Суглобний біль, фізична терапія при захворюваннях суглобів	13. Анотування інформаційних джерел стосовно ортезування нижніх кінцівок при артрозах	6	-
	14. Анотування інформаційних джерел стосовно принципів функціонального ортезування при артритих	6	-
	15. Підготовка до практичних занять з теми 5	2	-
Тема 6. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у шийному відділі хребта	16. Підготовка реферату та презентації стосовно ефективності методу тракційної терапії при вертебральних больових синдромах	4	-
	17. Складання програми з профілактики травматизму міжхребцевих дисків у шийному відділі хребта при заняттях спортом	4	-
	18. Підготовка до практичного заняття з теми 6	2	-
Тема 7. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при больовому синдромі у поперековому відділі хребта	19.Анотування інформаційних джерел стосовно профілактики больових синдромів у поперековому відділі хребта	4	-
	20. Опрацювання програм фізичної терапії для осіб з дорсопатіями поперекового рівня хребта	4	-
	21. Підготовка до практичних занять з теми 7	2	-

Тема 8. Специфіка підбору заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей	22. Підготовка реферату та презентації з видів дитячого травматизму в залежності від віку дитини	4	-
	23. Складання програм фізичної терапії при травмах ліктьового суглобу у підлітків	4	-
	24. Підготовка до практичних занять з теми 8	2	-
Тема 9. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при деформаціях опорно-рухового апарату внаслідок уроджених аномалій розвитку	25. Анотування інформаційних джерел стосовно інноваційних підходів до фізичної терапії при хірургічному лікуванні вродженої клишоногості.	6	-
	26. Корегування програм фізичної терапії при вродженій м'язовій кривошії	4	-
	27. Анотування інформаційних джерел стосовно місця фізичної терапії в структурі відновлювального лікування родового паралічу	4	-
	28. Підготовка до практичних занять з теми 9	2	-
Тема 10. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при вікових змінах та захворюваннях опорно-рухового апарату	29. Корегування програм фізичної терапії з загальних принципів реабілітації хворих похилого віку з порушеннями постави	4	-
	30. Анотування інформаційних джерел стосовно засобів фізичної терапії хворих похилого віку з захворюваннями суглобів	4	-
	31. Корегування програм фізичної терапії стосовно формування нового функціонального стереотипу та захисту суглоба при коксартрозі у осіб похилого віку	4	-
	32. Підготовка до практичних занять з теми 10	2	-
Всього годин:		120	-

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування набутих студентами теоретичних знань, положень, умінь і спеціалізованих компетентностей для розв'язання конкретних завдань професійної діяльності з використанням сучасних заходів фізичної терапії у відновному лікуванні захворювань і пошкоджень ОРА у дорослих, дітей, підлітків та осіб похилого віку завдяки:

знанням: прав та обов'язків фізичного терапевта, принципів організації професійної роботи у відділеннях травматологічного і ортопедичного профілю; принципів раціонального відбору методів реабілітаційного втручання, методів контролю за ефективністю занять з фізичної терапії.

умінням: проводити обстеження, аналізувати зібрані дані; визначати індивідуальні потенційні можливості пацієнтів (функціональний стан, рівень фізичного розвитку), планувати, організовувати та виконувати програми фізичної терапії; контролювати та враховувати ефективність окремих занять з фізичної терапії та всієї програми у цілому; гармонійно співпрацювати з іншими фахівцями мультидисциплінарної бригади; вдосконалювати кваліфікацію на курсах, тренінгах і семінарах, а також самостійно – шляхом самоосвіти, у галузі фізичної терапії; надавати консультативні послуги на різних рівнях.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах довгих трубчатих кісток	Експрес-контроль. Презентація.	2
2. Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів верхніх кінцівок.	Експрес-контроль. Презентація.	4
3. Алгоритм заходів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів нижніх кінцівок	Експрес-контроль. Реферат.	4
4. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах верхньої та нижньої.	Експрес-контроль. Ессе.	4

5. Алгоритм заходів фізичної терапії при контрактурі скронево-нижньощелепного суглобу	Експрес-контроль. Реферат.	4
6. Алгоритм заходів фізичної терапії при множинній травмі	Експрес-контроль. Ессе.	4
7. Алгоритм заходів фізичної терапії при поєднаній травмі	Експрес-контроль. Презентація.	4
8. Алгоритм заходів фізичної терапії при комбінованій травмі	Експрес-контроль. Реферат.	4
9. Алгоритм заходів фізичної терапії при артритах	Експрес-контроль. Ессе.	4
10. Алгоритм заходів фізичної терапії при артрозах	Експрес-контроль. Ессе.	4
11. Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у шийному відділі хребта	Експрес-контроль. Презентація.	4
12. Алгоритм заходів фізичної терапії при болю у поперековому відділі хребта	Експрес-контроль. Презентації.	4
13. Алгоритм заходів фізичної терапії при травмах опорно-рухового апарату у дітей	Експрес-контроль. Презентації.	4
14. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженому вивиху стегна	Експрес-контроль. Ессе.	6
15. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій м'язовій кривошії	Експрес-контроль. Ессе.	6
16. Алгоритм заходів фізичної терапії при уродженій клишоногості	Експрес-контроль. Презентація.	6
17. Алгоритм заходів фізичної терапії при пологовому паралічу	Експрес-контроль. Ессе.	6
18. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах кісток передпліччя.	Експрес-контроль. Реферат.	4
19. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах хребців.	Експрес-контроль. Презентація.	4

20. Алгоритм заходів фізичної терапії при переломах шийки стегна	Експрес-контроль. Презентації.	6
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Критерії оцінювання:

1. За участь у лекційному занятті студент отримує 1 бал.
 2. Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у 5 балів: 5 балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 4 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 3 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 2 бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. 1 бал – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті. 0 балів – студент відсутній на занятті.

3. Виконання самостійної роботи, що підготував студент оцінюється у 5 балів: 5 балів отримує студент, який повністю розкрив тему самостійної роботи, використовував основну і додаткову літературу. Проявив самостійність і творчий підхід. Матеріал подано логічно і своєчасно. 4 бали отримує студент, який розкрив тему самостійної роботи за всіма пунктами плану, використав більшість рекомендованої літератури. Матеріал подано логічно, можливо не своєчасно. 3 бали одержує студент, який тему самостійної роботи розкрив не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно. 2 бали одержує студент, який розкрив незначну частину матеріалу

(декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань. Матеріал подано не своєчасно. 1 бал – студент роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 балів – студент повідомлення не підготував.

4. Реферати чи ессе студентів оцінюються у 5 балів. 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. 4 бали – тема розкрита, матеріал подано відповідно пунктам плану, використано запропоновані джерела інформації. Інколи спостерігається порушення логіки. Реферат чи ессе оформлені згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час захисту студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – лише простежується спроба підійти до написання реферату чи ессе самостійно і творчо. Однак план реферату чи ессе не досконалий. Загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Під час захисту студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – реферат чи ессе написані нашвидку, фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема розкрита частково. Під час захисту студент оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – реферат чи ессе написані фрагментарно. План відсутній або не відповідає змісту і формі. Тема не розкрита. Під час захисту студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – реферат чи ессе не написані і не захищені.

5. Комп'ютерна презентація студентів оцінюються у 5 балів: 5 балів – робота має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита. Матеріал викладений логічно, послідовно, обґрунтовано. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми, володіє майстерністю усної доповіді. 4 бали – простежується творчий підхід при підготовці презентації. Тема повністю розкрита, матеріал подано послідовно. Інколи спостерігається порушення логіки. Презентація оформлена згідно вимог. Обсяг відповідає встановленій нормі. Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до питання. 3 бали – загальний зміст недостатньо структурований. Простежується невміння групувати матеріал, знаходити зв'язки, встановлювати співвідношення між частинами. Обсяг відповідає нормі. Студент не повністю розкрив тему, вивчено недостатню кількість джерел інформації. Під час презентації студент володіє інформацією на початковому рівні. 2 бали – презентація підготовлена нашвидку, фрагментарно. Відзначений не самостійний підхід до виконання. Тема розкрита частково. Під час презентації студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Структура доповіді не витримана, матеріал побудовано не логічно. 1 бал – презентація підготовлена

фрагментарно. Тема не розкрита. Під час презентації студент не може відтворити матеріал. Доповідь стисла, не логічно побудована. 0 балів – презентація не підготовлена.

Екзаменаційні вимоги:

1. Сучасні засоби і методи фізичної терапії при діафізарних переломах кісток.
2. Функціональні порушення при окремих ушкодженнях опорно-рухового апарату.
3. Біологічні та біохімічні основи остеосинтезу.
4. Принципи фізичної терапії хворих після остеосинтезу.
5. Конкретизація основних завдань по періодам відновного лікування переломів кісток плеча, верхніх та нижніх кінцівок.
6. Особливості методики фізичної терапії в залежності від виду і локалізації перелому хребта або кісток таза
7. Фізична терапія при політравмі. Визначення поняття.
8. Види остеосинтезу при політравмі.
9. Особливості застосування методів та засобів фізичної терапії в залежності від локалізації переломів, сполучення їх з ураженнями внутрішніх органів, тривалістю постільного режиму. Умовні фази і періоди відновного лікування.
10. Фізична терапія при щелепно-лицевих травмах і захворюваннях.
11. Скорочена клінічна характеристика ушкоджень та захворювань щелепно-лицьової ділянки.
12. Методи іммобілізації верхньої і нижньої щелепи. Задачі і періоди відновного лікування. Особливості фізичної терапії в залежності від методу лікування.
13. Суглобовий біль.
14. Нервово-м'язове забезпечення рухів.
15. Особливості обстеження пацієнтів з суглобним болем.
16. Біль – порочне положення.
17. Ходьба при ураженнях кульшового, колінного та гомілково-стегнового суглобів.
18. Методичні основи обстеження суглобів.
19. Дослідження гіпермобільності.
20. Етапність і зміст лікувально-відновлювальних заходів при больовому синдромі зі змінами функції периферичного рухового звена.
21. Фізична терапія при травмах і ушкодженнях суглобів. Особливості застосування засобів і методів фізичної терапії при ушкодженнях суглобів.
22. Дорсопатії.
23. Основні заходи фізичної терапії при больових синдромах поперекового і шийного рівнів хребта.
24. Нефіксовані зміни опорно-рухового апарату.
25. Дефекти постави.
26. Організація і проведення занять з корегуючої гімнастики при дефектах

постави.

27. Статичні деформації хребта, плоскостопість, клишоногість.
28. Організація і проведення занять фізичними вправами при сколіотичній хворобі, плоскостопості і клишоногості.
29. Види та причини дитячого травматизму.
30. Принципи відновного лікування переломів у дітей.
31. Основні відомості про уроджений вивих стегна, уроджену м'язеву кривошию, уроджену клишоногість, пологовий параліч.
32. Заходи фізична терапія при травмах і деформаціях ОРА у дітей і підлітків.
33. Загальне поняття про системне захворювання скелету - остеопороз та його ускладнення.
34. Клінічні прояви і класифікація остеопорозу.
35. Епідеміологія переломів кісток передпліччя, хребців та шийки стегна у старших вікових групах населення.
36. Фізична терапія при переломах у осіб похилого віку.
37. Фізична терапія скелетно-м'язової системи при остеопорозі.
38. Види профілактики остеопорозу.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Лазарева Е.Б. Физическая реабилитация при хирургическом лечении вертеброгенных пояснично-крестцовых синдромов. К., 2012. 328 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімп. л-ра, 2010. 486 с.
3. Марченко О.К., Рой І.В., Владимірова Н.І., Лазарева Е.Б., Никаноров А.К.
4. Восстановление двигательного стереотипа у больных с многооскольчатыми переломами диафизов костей бедра и голени после стабильно-функционального остеосинтеза / Учеб. пособие. К.: КиМ, 2009. 100 с.
5. Марченко О.К. Основы физической реабилитации. К.: Олимпийская литература, 2012. 528 с.
6. Спортивная медицина / Под ред. Л.Я.-Г. Шахлиной К.: Наукова думка, 2016. 452 с
7. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей. К.: Олимпийская литература, 2007. 279 с.
8. Физическая реабилитация. В 2 т. Т. 1 : учеб. для студ. высш. учеб. зав. [С.Н. Попов, О. В. Козырева, М.М. Малашенко и др.]; под ред. С.Н. Попова. М.: Издательский центр: Академия. 2013. 288с.

Додаткова література:

1. Анкин Н.Л., Анкин Л.Н. Травматология. Европейские стандарты диагностики и лечения. К.: Книга-плюс, 2016. 456 с.

2.Бургонский В.Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. К., 2016. 472 с.

3.Епифанов В.А., Епифанов А.В. Реабилитация в травматологии. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. 340 с.

4.Муха Л.Г., Качанова Г.Г. Шейный остеохондроз. Лечение и профилактика. Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. 132 с.

5.Остеопороз / Под ред. О.М. Лесняк, Л.И. Беневоленской. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2009. 272 с.

6.Практические и методические основы кинезотерапии. Учебное пособие. Под ред. М.Д. Рипа, И.В. Кулькова, М.: ТВД Дивизион, 2008. 336 с.

Електронні ресурси:

1. ntb u.ru
2. library.gov.ua
3. [http://www.I of bone health org/](http://www.Iofbonehealth.org/)
4. [http://jenessi.net/fizicheskaya reabilitaciya/59-3.5.2-mekhanizmy-lechebnogo-dejstvija.html](http://jenessi.net/fizicheskaya_reabilitaciya/59-3.5.2-mekhanizmy-lechebnogo-dejstvija.html)
5. [http://cet.ustu.ru/sport/method/health tex/dihanie/](http://cet.ustu.ru/sport/method/health_tex/dihanie/)
6. www.reabilitaciya.in
7. www.zdorovai.ru
8. www.massage.ru
9. www.healthgate.com
10. www.BioMedNet.com
11. <https://www.hopkinsarthritis.org/patient-corner/disease-management/rehabilitation-management-rheumatoid-arthritis-patients/#ref10>